

13. Arbetsplatsens alkoholkalender - hiss eller diss?

I det här kapitlet går jag igenom de vanligaste alkoholrelaterade händelserna under ett normalt arbetsår och hissar eller dissas dessa.

Kickoff

Hiss: Härligt med pepp, visioner och ny energi!

Diss: Men måste vi verkligen fira framtiden med att någon dricker för mycket och blir bakfull? Fundera på om kickoffen behöver alkohol eller om det räcker med energi, gemenskap, skratt och kaffe på termos.

Afterwork

Hiss: Att umgås med kollegorna utanför arbetstid kan vara trevligt och avslappnande.

Diss: Men när Aw:n känns som obligatorisk för att vara en del av teamet, eller när personer måste välja bort den för att det inte känns okej och tryggt att inte dricka, då behövs nog en diskussion om alternativa aktiviteter och hur man kan göra Aw:n tryggare.

Vinlotteri

Hiss: Folk älskar att vinna, särskilt rödvin med snirklig etikett.

Diss: Men tänk om fel person vinner? Hur kommer det att kännas i maggropen för dig som chef om du vet att det finns barn hemma? Om personalen absolut vill arrangera lotterier för att höja trivseln på arbetsplatsen så uppmana dem att i stället lotta ut något annat lyxigt, som en chokladask eller ett spa-besök.

Julfest

Hiss: Sill, snapsvisor och kollegor i tomteluva, det är ju en av årets höjdpunkter!

Diss: Men det är ofta just här det går snett. Otydliga gränser, fri alkoholserving och olämpliga skämt. Dagen efter blir det högttryck på HR-avdelningen. Sätt tydliga gränser för mängden alkohol, välj jullunch i stället för julmiddag och se till att det finns attraktiva alkoholfria alternativ.

Personalfest på kontoret

Hiss: Att fira sig själv och sina kollegor stärker teamet.

Diss: Men fest måste inte vara synonymt med stora mängder alkohol. Tänk inkluderande och kom ihåg att man kan skåla med en alkoholfri öl också. Arrangera alla event med alkohol utanför kontoret.

Säljmöte

Hiss: Mål, siffror, visioner och kanske en trevlig middag?

Diss: Alkohol som motivationshöjare är en gammal säljmyt. I längden säljer du bättre med god sömn och skärpa än med shots och barhäng natten lång.

Extern representation

Hiss: I vissa branscher är det svårt att komma undan, och visst, ibland är ett glas vin i samband med en middag rimligt.

Diss: Men när alkohol krävs för att odla kundrelationer, eller om det dricks vin till lunchen, då har vi ett problem. Det går att representera utan att dina anställda riskerar att utveckla alkoholproblem för att kunna driva in affärer. Sätt tydliga regler för hur ni hanterar alkohol och kommunicera dem till era kunder.

Avtackning

Hiss: Klart vi ska tacka av kollegan med stil och värme!

Diss: Men behöver just den här kollegan dricka mer alkohol? Och hur blir det för dem som inte kan eller vill dricka? Vi kan tacka av en uppskattad kollega utan alkohol i glasen. Skriv ett fint kort. Berätta varför du kommer sakna henne. Ge en present. Att skåla i alkoholfritt bubbel går lika bra.

Öl och vinflaskor i personalrummets kyl

Hiss: Att som anställd få ställa sina fredagsinköp i kylan för att spara lite tid kan kännas praktiskt. Eller spara ölen från förra personalfesten.

Diss: Men när kylskåpet på jobbet alltid innehåller öl och vin signalerar det att alkohol är en naturlig del av jobbet och det gör det också svårt för de medarbetare som tillfrisknar från alkoholberoende. Så låt kylan vara en plats för alkoholfria drycker och lunchlådor.

Bardisk på kontoret

Diss: Den här är faktiskt bara diss. Om det finns en bardisk på ditt kontor behöver ni diskutera er alkoholpolicy, för det är en arbetsplats och inte en nattklubb. Det här skapar jättestora problem för de medarbetare som inte vill eller kan dricka och kan också trigga ett kraftfullt sug hos en medarbetare som är i tillfrisknande från alkoholberoende. Så om ni har en bardisk på jobbet, ta genast bort den!

För något år sedan deltog jag i en stor fest för att fira ett privat företags 30-årsjubileum. Det var flera hundra människor på plats. Anställda med familjer, affärskontakter, samarbetspartners och kunder. Det bjöds på mat och dryck och det var otroligt bra organiserat. När man kom till festen fick man två gratis drinkbiljetter som man kunde växla in mot en alkoholhaltig dryck i baren. Runt om i lokalen stod stora tunnor med alkoholfria alternativ som var gratis. Om man ville dricka mer kunde man köpa en drink i baren och alla de intäkterna gick till välgörande ändamål.

Trots den stora mängden festande gäster såg jag inte en enda person som var överförfriskad och det var så otroligt lätt och odramatiskt att välja alkoholfritt.

Fokuset hamnade på nätverkande och firande. Alkoholen blev sekundär och alla kände sig inkluderade.

Sommaravslutning

Hiss: Att fira in semestern med en kubbturnering i parken är härligt! Sol, jordgubbar, rosévin och öl. Vad kan gå fel? Det är fint att få runda av tillsammans och känna att jobbet faktiskt också är en gemenskap.

Diss: Men när avslutningen automatiskt innebär promille exkluderar det roliga alla nyktra alkoholister, gravida, nyanställda och de som inte gillar att dricka. Alla har inte semesterkänsla i kroppen bara för att korken går ur. Fundera i stället på hur ni kan göra aktiviteten alkoholsmart så att alla känner sig välkomna.

Konferenshotellet

Hiss: Ny miljö, nya idéer, nya samtal! En välplanerad konferens med tydligt syfte och utrymme för återhämtning kan göra underverk för gruppen.

Diss: Men borta bra blir lätt för mycket. När medarbetarna står i hotellbaren redan klockan 16.30 och alkoholen flödar mer än idéerna, då kan du inte förvänta dig några underverk. Alltför många vittnar om sliriga middagar, tveksamma gränsdragningar och medarbetare som förväxlar sin fru med en kvinnlig kollega. Här är representationspolicyn din bästa vän!

Kryssning

Hiss: Havsutsikt, buffé, dansgolv, skratt. Visst kan en personalresa till havs skapa roliga minnen och stärka lagkänslan. Något händer när man lämnar fast mark och kliver in i bubblan där någon annan bäddar, lagar maten och styr skutan.

Diss: Men just den bubblan kan snabbt bli ett problem. På Östersjön är alkoholen billig, tillgänglig och förväntad och på vissa kryssningar verkar hela syftet vara att suppa, inte ha konferens. För den som inte dricker (eller som vill lägga sig i tid) blir det lätt en lång natt i hytten med öronpropparna hårt inskruvade

i öronen. Kanske kan ni fundera på att lägga konferensen på landbacken i stället?

Tänk på barnen

Jag tänker att det kan var hälsosamt att alltid tänka ur barnperspektiv. Många av dina medarbetare är ju föräldrar och vad skulle deras barn tänka och känna om de visste att pappa eller mamma hade tillgång till fri bar på jobbet?

En CAN-rapport från 2019 uppskattar att 20 procent av alla barn i Sverige (cirka 430 000) någon gång under uppväxten har haft minst en förälder med alkoholproblem. De flesta av de här barnens föräldrar går till jobbet varje dag. Jag tänker att det är rimligt att de ska slippa vara oroliga för att deras föräldrar, förutom att de dricker hemma, också kommer hem och luktar alkohol efter en dag på jobbet.

Granska er kultur

Kartlägg alla tillfällen där alkohol dyker upp och fråga er om det verkligen behövs.

Sätt ramar innan festen

Kickoff och julbord blir roligare när gränserna är tydligt satta.

Barnperspektivet

Hur skulle det kännas om ungarna fick höra talas om "fri bar på jobbet"?

Ställ den svåra frågan

Vem riskerar att hamna utanför?